

In 1850 besloot Charles Rogier, toen kabinetschef en minister van Binnenlandse Zaken, om het portret te laten maken van alle Senaats- en Kamervoorzitters sinds 1831. In het begin plaatste het ministerie van Binnenlandse zaken de bestellingen, maar zeer snel werden de voorzitters van de Senaat (en van de Kamer) betrokken bij de keuze van de kunstenaar. En dat gebeurt nog steeds zo: na afloop van zijn mandaat als voorzitter van de Senaat, kiest de gewezen voorzitter een portretschilder en wordt het portret op kosten van de Senaat vervaardigd.

HET PORTRET VAN

Sabine de Bethune

door Goele Dewanckel

Toen Goele Dewanckel instemde om het portret van Senaatvoorzitster **Sabine de Bethune** te schilderen, betrad ze een onbekend pad. In haar artistieke loopbaan had ze nog nooit eerder een portret in de strikte zin van het woord geschilderd, noch een werk van dergelijke omvang gemaakt.

Toch was het niet helemaal de eerste keer dat Goele een “verhaal” in beeld bracht. Haar loopbaan als illustratrice van boeken (voor kinderen en grote kinderen), alleen of met auteurs zoals Claudine Galéa, getuigt hiervan; haar recente samenwerking met Caroline Lamarche leverde prachtig geïllustreerde boeken op.

Maar hier is geen sprake van fictie of poëzie, ook al werkte Goele zoals gewoonlijk vanuit woorden. Woorden die Sabine de Bethune sprak toen ze vertelde over haar leven, haar carrière, haar engagementen, kortom, haar persoonlijk verhaal, ongeschreven, en nog steeds in beleving. Woorden die werden uitgewisseld tijdens ontmoetingen in de Senaat of op plaatsen waar Sabine de Bethune woont en werkt.

De relatie tot het woord is essentieel in het werk van Goele Dewanckel. Haar creatief proces vindt hier zijn kiem. Ze probeert eerst de woorden te versterken, de band tussen woord en beeld vorm te geven. Tegelijk zorgt ze ervoor dat ze wat afstand neemt, waardoor ze openingen schept voor vrije expressie en interpretatie. Ze bevraagt de

woorden om in beeld te brengen wat misschien niet gezegd zou zijn, waarbij ze voortdurend zoekt naar een evenwicht tussen wat er gezegd is en wat dit zou kunnen voorstellen. In die zin is haar portret van Sabine de Bethune zowel uiterst waarheidsgetrouw als opmerkelijk qua openheid.

Zoals veel van haar getekende of in gouache geschilderde personages heeft Goele Sabine de Bethune zittend voorgesteld. Haar diepgroene ogen vallen meteen op: ze zijn introspectief, kalmeren, nodigen ook uit om lang stil te staan, om bij zichzelf te rade te gaan, zelfs om een dialoog aan te gaan. In het historische decor van de Senaat brengen ze leven, warmte, vriendelijkheid en vrijgevigheid. Net als de kleuren, texturen en motieven die de kunstenares in de Senaat heeft ontwaard en die ze in het portret buitengewoon tot hun recht laat komen. Het lijkt wel of ze hen nieuw leven inblaast. De weergave van het boekje bloemen, waarvan elk element symbool staat voor een verbintenis of verbondenheid van de Voorzitster van de Senaat, is heerlijk verfijnd.

Stilistisch zou het werk van Goele Dewanckel kunnen aanleunen bij het Duitse expressionisme (in het bijzonder Ernst Ludwig Kirchner) en Henri Matisse. Daarbij werkt ze ook met contrasten en texturen, vergelijkbaar met gravures. Het spreekt voor zich dat dit portret een (zachte?) omwenteling teweegbrengt in de manier waarop veel portretten van de Voorzitters van de Senaat worden benaderd. Hoewel, wanneer we het nader bekijken, staat dit portret niet zo veraf van het portret dat een andere kunstenares, Françoise André, in 1984 van Pierre Harmel heeft gemaakt.

Sabine de Bethune portretteren, een première in haar carrière, heeft de kunstenares geïnspireerd. Als docente illustratie aan de Luca School of Arts Campus Gent bracht ze haar studenten in 2018 (toen ze het portret van Sabine de Bethune aan het schilderen was) in contact met de kunstenaars van het Globe Aroma, een open kunsthuis in Brussel, waar vluchtelingen, asielzoekers, buurtbewoners en stadsbewoners elkaar ontmoeten. Studenten en kunstenaars bezochten samen tentoonstellingen en ontmoetten elkaar in hun respectievelijke ateliers. Tijdens die bijeenkomsten leerden ze elkaar beter kennen via het tekenen. Hieruit vloeiden tientallen onverwachte portretten voort. Ze werden in het SMAK tentoongesteld onder de titel "Gentle Figures/Beautiful Friends".

Hetzelfde kan worden gezegd van het portret van Sabine de Bethune.

Communicatie afdeling van de Senaat
info@senate.be • 02/501.70.70

Belgische Senaat
Natieplein 1 • 1009 Brussel